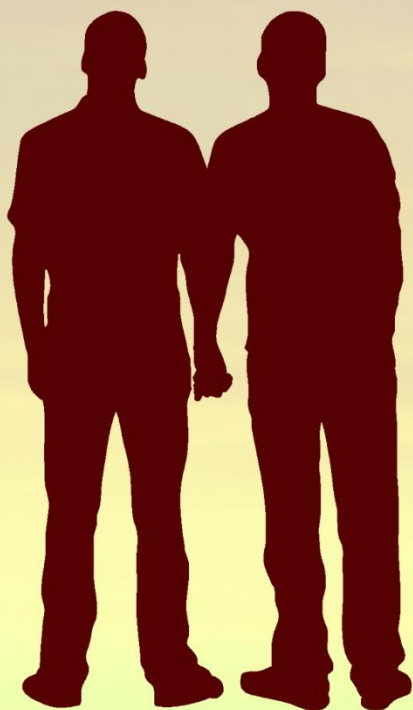

POVÝTKA

Peter Belanský

Peter Belanský

POVÝTKA

Psáno od 28.2. do 15.3. 2020 v Praze.

Věnuji Pavlovi. Za všechno. Třeba i za to, že je se mnou už dvaadvacet let a ještě mě nezabil.

Autor

Mám pár hodně ujetých snů. Mít doma na zdi obraz nahého bratrance Jaromíra, bratrance z mamini strany, proslulého krásou a mimořádnou urostlostí. Obraz mužské krásy v životní velikosti. Mohl by mi někdo vytýkat, že jsem takový? Když byl Jaromír utýrán za války v Kounicových kolejích nacisty? Krásný, talentovaný a statečný student, ukopaný vysokými černými holínkami gestapáků, jaké tolik sluší opravdovým mužům a dokonce i ženám. Nemám nic proti vysokým černým botám z kvalitní kůže. Nemají nic společného s diktátory a s totalitami, nemohou za to, že přitahují zlo. Přitahují i silné muže, toužící po chvíli slabosti a ponížení. V bordelech si je proto obouvají ty coury, co hrají dominy a přemožitelky. A manažer a obávaný boss kňučí jako pes a nechá se mlátit, okřikovat a dokonce pochcat. Miluji fotografie nahoty. Žebra pod napjatou kůží, jizvy po důtkách, oči, zařaté do tmy. Obří penisy s linkami modrých a červených žil. Předkožka trochu lajdácky shrnutá víc nalevo. Ale může to být i frajeřina, rafinovaná. Chtěl to tak, mistr fotograf, nebo ten detail prostě přehlédl a díky tomu se stal slavným a nesmrtelným? Těch nabídek a všechny galerie se překřikují jako trhovci a nabízejí den po dni vyšší honoráře.

Pamatuješ, byli jsme kloučci a naše krásné matky nás vodily k panu fotografovi. A později k nádherné paní fotografce. V prvním roce, ve druhém, ve třetím...

„Miláčku, přinesu krásného velkého medvěda a budeš si s ním hrát, ano?“ Velkého medvěda s veselýma skleněnýma očima. Potom přinesla dřevěné auto, naložené barevnými kostkami.

„Postavíš hrad, ano, Davidku? Ten krásný, co dostal princ k princezně a půlce království, když přepral zlého čaroděje.“

Jindy mi oblékla retro 1930, kalhoty, košili, vestičku a na hlavu mi posadila frajerskou čepici s kšilem. Na stoličce bez opěradla, které se říká štokrle. Na koberci s třásněmi. V kočárku s bočnicemi, pletenými z bílých plastových proutků. Kulil jsem na ni velké modré oči a smál jsem se, protože se také smála. Měla tmavé, skoro černé oči a maminkový úsměv, kterému kloučci od tří do pěti let velmi důvěřují. A měla talent. Věděla, jaké světlo a odkud, nebo že teď to chce skoro tmu. Uměla nám v očích zapálit radost, zvědavost, strach, vztek, umíněnost, něhu. Obraz s dortem a třemi svíčkami. Na koloběžce. Na houpacím koni. Na prvním opravdovém kole. Potom tvoje maminka přivedla tebe a byli jsme dva. Dva rošťáci. Dva Malí princové. Bráškové, oba modroocí, zlatovlasí, ale velmi rozdílní a proto zajímaví. A rostli jsme a byli jsme šťastní, na těch obrazech a za nimi.

Krásná paní fotografka řekla našim matkám:

„Jsou úžasní, vaši kluci! Opravdoví modelové. Ale ono je to i o vás, dámy. Že mi věříte a necháte mě tvořit. Že vám nestačí tuctové obrázky a kýče. Dala jsem si pár těch obrázků do výlohy a na profil a přitáhly mi spousty nových klientů. Děkuji vám.“

Jmenovala se Petra a stala se přítelkyní našich matek. Uměla fotoaparátem namalovat krásné obrazy. Barevné, černobílé, v tónu mědi a slunce, nebo v tónu staré, měkké hnědé. Uměla dát obrazům barvy a ducha secese. Člověk hledal na obloze těch fotografií žluté vzducholodě a modré balóny. Letadla ze zelené tkaniny a z červeného dřeva borovic. Za zády mladíků v kloboucích panama čtyři kouřící

komíny Titanicu. Chochol kouře za komíny krásných parních lokomotiv. Na jiných fotografiích renesance a baroko, modré kabátce mušketýrů a kordy. I nás dva tak namalovala, jako D'Artagnana a Porthose. Jen mušketýrské kníry nám chyběly, byli jsme pořád ještě malí kluci. Podívala se na obrazy v počítači a smála se.

„Paráda, kluci, fantastické! To bude bomba!“

A byla, celé městečko chtělo mít doma Malé prince, d'Artagnana a Porthose, nebo Huckleberryho Finna s Tomem Sawyerem. Okouzlené oči malých kluků, i špetku rafinovanosti a fabulace.

„My bychom chtěli toho malého námořníka se stočeným lanem u nohou a za ním dýmající Titanic.“

„Ale víte, že se Titanic potopil už na první plavbě? V dubnu roku 1912? Do Ameriky nikdy nedoplul.“

„No právě. Konec krásných časů. Ještě to nikdo neví a všichni se fotí u té nepotopitelné lodi. U té největší lodi na světě. U lodi, která nikdy nikam nedopluje. Konec belle epoque, ale nikdo neví, že za dva roky vypukne první světová válka a za čtyři roky děla a ponorky potopí tisíce Titaniců s mnoha tisíci lidí. Celá města. Tak rychle, že nebude čas na spuštění záchranných člunů. Nikdo nemá tušení. Jen chlapec, vyhlížející kohosi na břehu, má v očích strach. Bojí se jen toho, že táta s mámou dorazí pozdě a že nikdy nevyplují? Nebo ví víc? Mnohem víc? No, rozumíte. Tu loď, to dítě, ten strach, kouř z komínů v očích a slaný odér moře. To chceme na té fotografii. Ať má Jiříček aspoň jeden obrázek, kterým se bude celý život chlubit.“

A krásná čarodějka a fotografka Petra to dokázala a s tím obrazem obletěla svět. Protože to uměla a protože se nebála se splést, zmýlit.

Protože byla sama milující matkou a dětem rozuměla. Protože se nikdy nepřestala učit. Fotila nás dva, dala nám tisíce tváří a barev a my jsme rostli a ona rostla s námi.

A potom jsme si dali první pusu a zajíkli jsme se úžasem a vzrušením. Trochu zabořelo, to štěstí. Ó, i víc zabořelo, to úžasné štěstí! To sladké, včera netušené blaho pod břichem! Ta bolest, pár dní se nevidět! Ta krása, dotýkat se tvé kůže a tvých rukou! Ta závař, myslet jeden na druhého a těšit se na setkání ve tvém pokoji, nebo u řeky, plynoucí světlem proti slunci. Ještě jsme neměli slovo pro každé zachvění řas a jméno pro každý obraz, namalovaný na pleti horkými konečky prstů. Ještě jsme nevěděli, kolik lidí nás nikdy nepochopí. Ani my jsme ještě nechápali. Nemohli jsme pochopit. Ale rychle jsme se učili. Učila nás žízeň. Touha. Stáli jsme na okraji útesu a pod námi hlubina. Nekonečná. Každých sto metrů jiný svět, jiné světlo, jiné stromy v miskách skal a jiní ptáci. Úplně dole šero a pod ním tma. Ale nevěděli jsme, jestli tmou ten prostor končí. Co když nekončí, co když vede dál, bez konce? Co když to není tma, tam dole, ale jen sedlina času a saze zhaslých světel? Nezbylo nám, než se vzít za ruce, zhluboka se nadechnout a skočit. Abychom se o tom prostoru pod námi dozvěděli pravdu. Protože ten prostor, to byl náš život. Tvůj a můj. Co bude úplně dole? Kámen, o který se roztrháme? Hluboká, čistá voda, plná ryb a vodních stromů? Nevěděli jsme, ale už jsme letěli a nic nešlo vzít zpět. Ani tvoji první pusou, ani slovo.